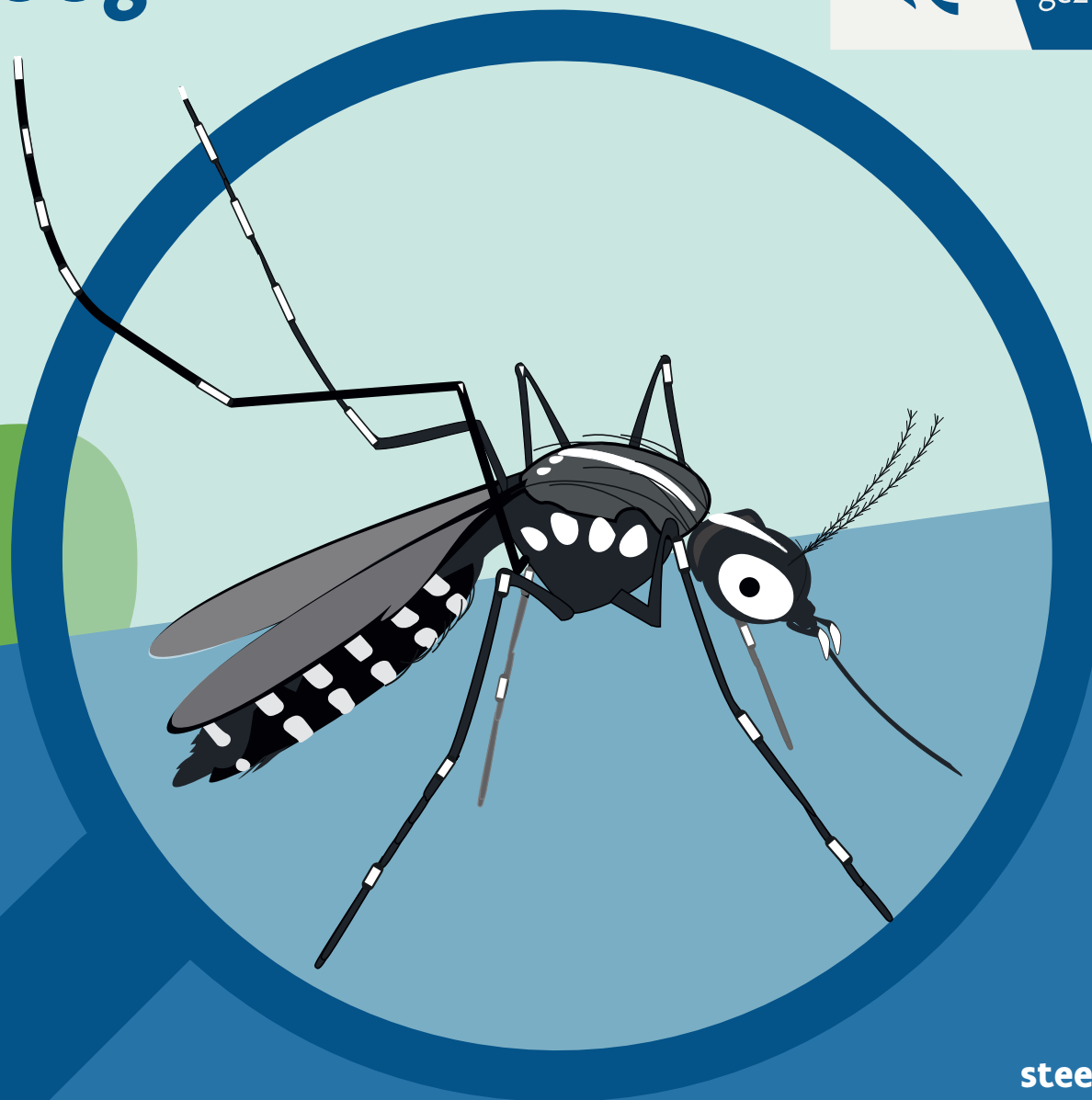

Leg de tijgermug droog

Communicatiedraaiboek
tijgermug voor lokale besturen

Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

DEPARTEMENT
ZORG

steekmuggen.be

Leg de tijgermug droog

Communicatiedraaiboek per scenario voor lokale besturen

In Vlaanderen speelt het lokaal bestuur een belangrijke rol bij het voorkomen en beperken van de verspreiding van tijgermuggen. Door inwoners actief te informeren over de risico's en preventiemaatregelen via campagnes en sociale media wordt het verschil gemaakt.

De lokale situatie van de tijgermug, of mogelijke muggenoverdraagbare ziekten, werd onderverdeeld in 5 scenario's. Bij elk van deze scenario's hoort een aangepaste communicatie. Afhankelijk van het scenario zal het nodig zijn om bewoners actief te informeren, door het bussen van folders, buurtwerking etc. Binnen één gemeente kunnen verschillende locaties tot een verschillend scenario behoren. Met dit stappenplan kunnen lokale besturen eenvoudig aan de slag met de tijgermug-sensibilisatie en -surveillance in de gemeente.

De materialen focussen op scenario 0 t.e.m. 3. De kans op muggenoverdraagbare ziekten (scenario 4 en 5) is momenteel nog klein.

Contacteer zeker [de medisch milieukundige \(MMK\) van Gezondheidsmakers](#), die lokale besturen inhoudelijk ondersteunt met materialen voor deze preventieve communicatie.

Scenario 0

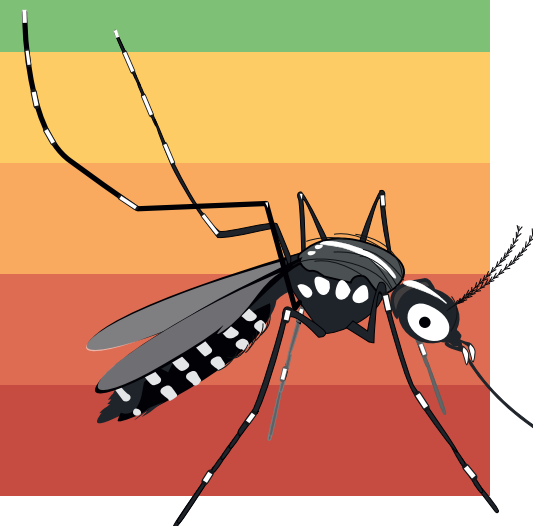
Scenario 1

Scenario 2

Scenario 3

Scenario 4

Scenario 5

DEPARTEMENT
ZORG

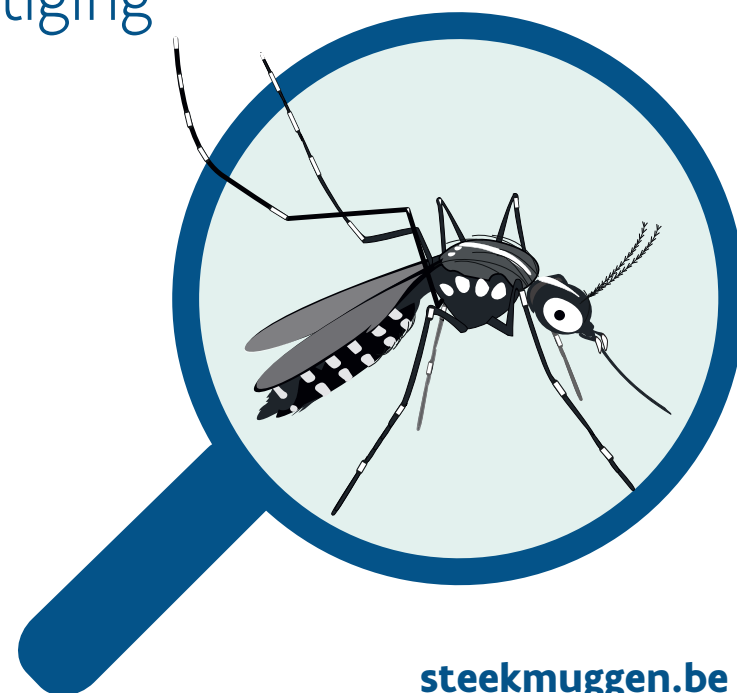
steekmuggen.be

Scenario 0

Situatie: Er is nog geen melding van een tijgermug binnen jouw gemeente. Er wordt wel verwacht dat ze de komende jaren kan opduiken op verschillende nieuwe locaties. Ook zonder meldingen in jouw gemeente kan je al stappen zetten om de tijgermug tegen te houden en inwoners te sensibiliseren.

0 Risico op introductie tijgermug

- 1 Melding van de tijgermug
- 2 Vermoeden van overwintering en lokale vestiging
- 3 De tijgermug is wijdverspreid
- 4 Lokale overdracht
- 5 Lokale uitbraak

Scenario 0: risico op introductie tijgermug

Situatie: Er is nog geen melding van een tijgermug binnen jouw gemeente. Er wordt wel verwacht dat ze de komende jaren kan opduiken op verschillende nieuwe locaties. Ook zonder meldingen in jouw gemeente kan je al stappen zetten om de tijgermug tegen te houden en inwoners te sensibiliseren.

Doel

Het doel van de communicatie in dit scenario is bewustwording creëren rond de tijgermug en de burgers te engageren om mee te doen aan de surveillance van de tijgermug in België. Het is belangrijk burgers te sensibiliseren zodat ze broedplaatsen van de tijgermug kunnen beperken. Dit kan bekomen worden door:

- communicatie en algemene sensibilisatie rond de tijgermug
- het aanmoedigen van het melden van tijgermuggen op muggensurveillance.be

Materialen

- Artikel voor het gemeenteblad en website
- Sociale media posts
- Affiche 'Zie je een tijgermug? Meld het!'
- Digitaal beeld 'Zie je een tijgermug...'

Bestel en download deze materialen via de website steekmuggen.be

Acties

- Neem het infoartikel op in je nieuwsbrief, gemeenteblad of website, liefst in het voorjaar.
- Plaats posts op de sociale mediakanalen van de gemeente. Besteed speciale aandacht aan de lente- en winterschoonmaak.
- Verspreid de affiche op openbare locaties in de gemeente (bv. gemeentehuis of bibliotheek)
- Toon het digitaal beeld op schermen op openbare plaatsen in de gemeente.

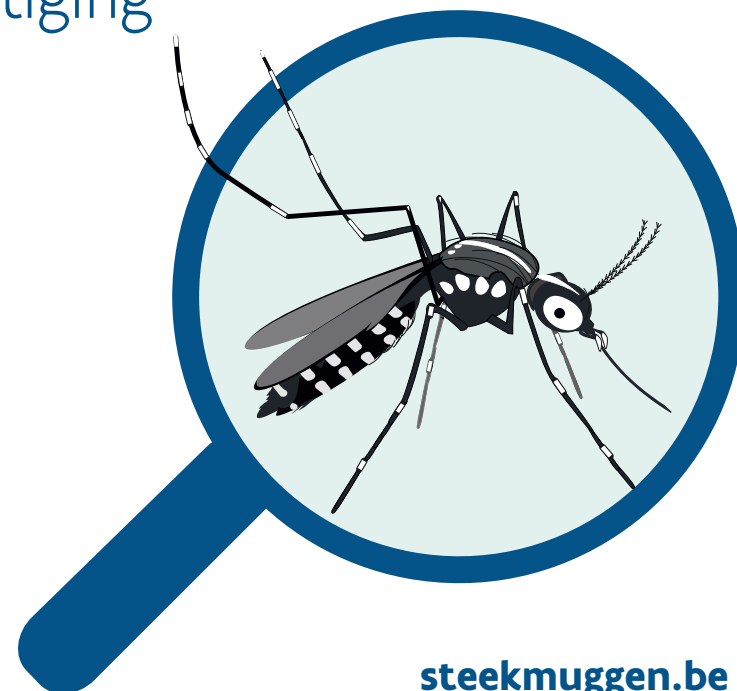
DEPARTEMENT
ZORG

steekmuggen.be

Scenario 1

Situatie: Er is dit jaar voor het eerst een tijgermug gemeld op een locatie in jouw gemeente. De afgelopen vijf jaar waren hier geen meldingen. Of er zijn meerdere tijgermuggen gemeld in een zone in jouw gemeente. De experts hebben overwintering nog niet kunnen vaststellen.

- 0 Risico op introductie tijgermug
- 1 Melding van de tijgermug**
- 2 Vermoeden van overwintering en lokale vestiging
- 3 De tijgermug is wijdverspreid
- 4 Lokale overdracht
- 5 Lokale uitbraak

Scenario 1: melding van de tijgermug

Situatie: Er is dit jaar voor het eerst een tijgermug gemeld op een locatie in jouw gemeente. De afgelopen vijf jaar waren hier geen meldingen. Of er zijn meerdere tijgermuggen gemeld in een zone in jouw gemeente. De experts hebben overwintering nog niet kunnen vaststellen.

Doel

Het doel van de communicatie en sensibilisatie in dit scenario is het beperken van de lokale vestiging en verspreiding van de tijgermug. Dit kan ondersteund worden door onderstaande acties, waarbij de focus ligt op een zone rond de melding van de tijgermug:

- extra communicatie te voeren rond de tijgermug
- het beperken van broedplaatsen aan te moedigen
- de surveillance te versterken

Materialen

In de perimeter:

- Folder 'Wees muggen een steek voor'
- Sticker 'Er is een tijgermug gemeld'
- Affiche
'Leg de tijgermug droog',
'Zie je een tijgermug? Meld het!',
'Wees muggen een steek voor'
- Sociale media posts
- Digitale beelden
'Zie je een tijgermug...' en
'Samen leggen we de tijgermug droog'

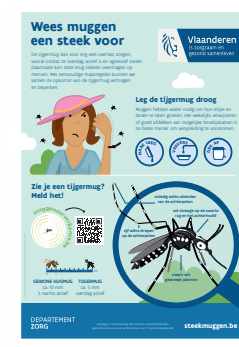
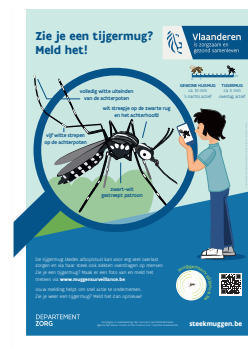
In de hele gemeente:

- Artikels voor het gemeenteblad en website
- Affiche
'Leg de tijgermug droog',
'Een tijgermug gezien?',
'Wees muggen een steek voor'
- Sociale media posts
- Digitale beelden 'Zie je een tijgermug...' en
'Samen leggen we de tijgermug droog'

Bestel en download deze materialen via de website steekmuggen.be

Bij dringende bestellingen kan je contact opnemen met de Medisch milieukundige van je regio.

DEPARTEMENT
ZORG

steekmuggen.be

Scenario 1: melding van de tijgermug

Situatie: Er is dit jaar voor het eerst een tijgermug gemeld op een locatie in jouw gemeente. De afgelopen vijf jaar waren hier geen meldingen. Of er zijn meerdere tijgermuggen gemeld in een zone in jouw gemeente. De experts hebben overwintering nog niet kunnen vaststellen.

Acties

In de perimeter:

- Verdeel de folders (+ sticker) in de zone rondom de vindplaats(en)
- Plaats posts op lokale buurtcommunicatieplatformen.
- Verspreid de affiche(s) op strategische plaatsen in de wijk.
- Faciliteer de communicatie rond eventuele bijkomende monitoring, inspectie en bestrijding. Dit gebeurt meestal via brieven, aangeleverd door experts.
- Toon de digitale beelden op schermen op strategische plaatsen in de wijk.

In de gemeente:

- Neem het infoartikel op in je nieuwsbrief, gemeenteblad of website, liefst in het voorjaar.
- Plaats posts op de sociale mediakanalen van de gemeente. Besteed speciale aandacht aan de lente- en winterschoonmaak.
- Verspreid de affiche(s) op openbare locaties in de gemeente (bv. gemeentehuis en bibliotheek).
- Toon de digitale beelden op schermen op openbare plaatsen in de gemeente.

DEPARTEMENT
ZORG

steekmuggen.be

Scenario 2

Situatie: Er is vermoeden van overwintering en lokale vestiging van de tijgermug in een zone in jouw gemeente. Het blijft belangrijk om bewoners te sensibiliseren.

0 Risico op introductie tijgermug

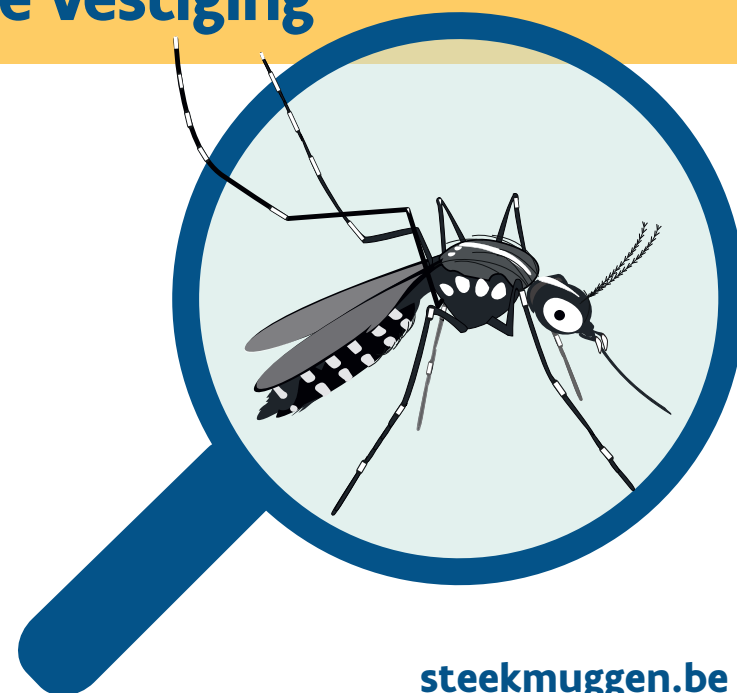
1 Melding van de tijgermug

2 **Vermoeden van overwintering en lokale vestiging**

3 De tijgermug is wijdverspreid

4 Lokale overdracht

5 Lokale uitbraak

Scenario 2: vermoeden van overwintering en lokale vestiging

Situatie: Er is vermoeden van overwintering en lokale vestiging van de tijgermug in een zone in jouw gemeente. Het blijft belangrijk om bewoners te sensibiliseren.

Doel

- Voorkomen dat de tijgermug zich verder vestigt en verspreidt.
- Minimaliseren van lokale overlast door het vermijden van broedplaatsen en communicatie over persoonlijke beschermingsmaatregelen.
- Verhogen van bewustwording en betrokkenheid van de burger bij monitoring en controle acties

DEPARTEMENT
ZORG

Materialen

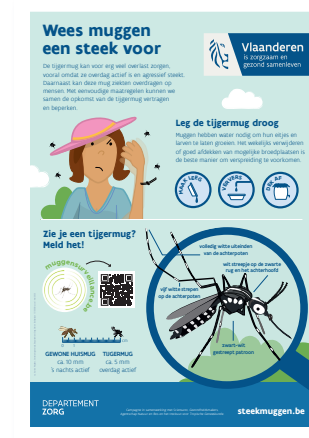
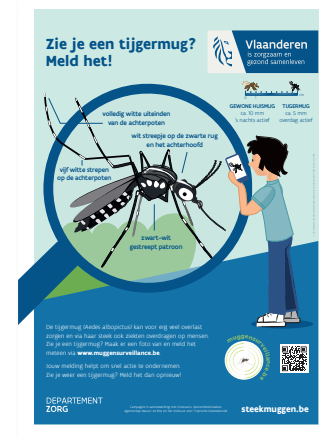
In de perimeter:

- Sociale media posts
- Affiche
'Leg de tijgermug droog',
'Zie je een tijgermug? Meld het!',
'Wees muggen een steek voor'
- Digitale beelden 'Zie je een tijgermug...',
'Samen leggen we de tijgermug droog' en
'Geef tijgermuggen geen lift'

In de hele gemeente:

- Artikels voor het gemeenteblad en website
- Sociale media posts
- Affiches
'Leg de tijgermug droog',
'Zie je een tijgermug? Meld het!',
'Wees muggen een steek voor'
- Folder 'Wees muggen een steek voor'
- Digitale beelden 'Zie je een tijgermug...',
'Samen leggen we de tijgermug droog'

Bestel en download deze materialen
via de website steekmuggen.be

steekmuggen.be

Scenario 2: vermoeden van overwintering en lokale vestiging

Situatie: Er is vermoeden van overwintering en lokale vestiging van de tijgermug in een zone in jouw gemeente. Het blijft belangrijk om bewoners te sensibiliseren.

Acties

In de perimeter:

- Plaats posts op buurtcommunicatieplatformen.
- Verspreid de affiche(s) op strategische plaatsen in de wijk.
- Faciliteer de communicatie rond eventuele bijkomende monitoring, inspectie en bestrijding. Dit gebeurt meestal via brieven, aangeleverd door experts.
- Toon de digitale beelden op schermen op strategische plaatsen in de wijk.

In de gemeente:

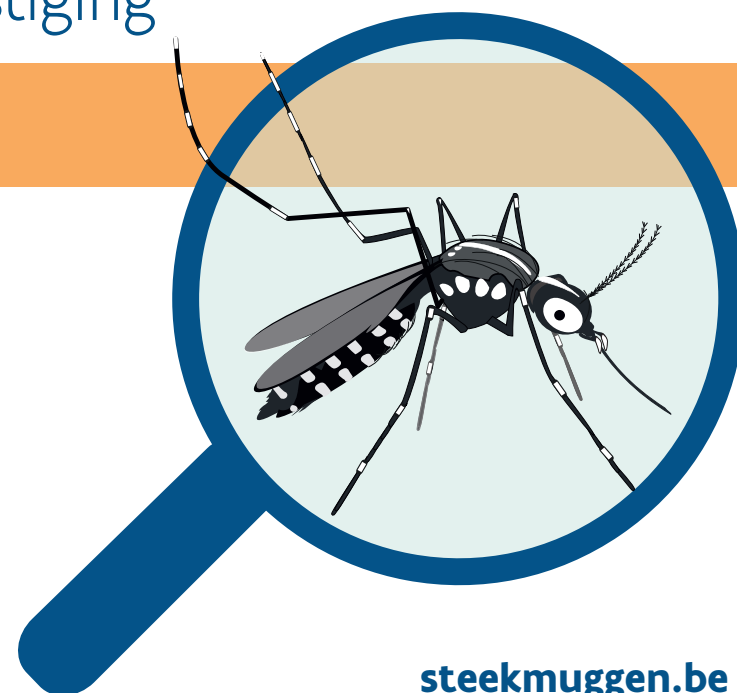
- Neem het infoartikel op in je nieuwsbrief, gemeenteblad of website, liefst in het voorjaar.
- Plaats posts op de sociale mediakanalen van de gemeente. Besteed speciale aandacht aan de lente- en winterschoonmaak.
- Verspreid de affiche(s) op openbare locaties in de gemeente (bv. gemeentehuis of bibliotheek).
- Leg de folder 'Wees muggen een steek voor' op openbare plaatsen in de gemeente en voeg ze toe aan communicatie rond de lenteschoonmaak.
- Toon de digitale beelden op schermen op openbare plaatsen in de gemeente.

Scenario 3

Situatie: Er is een brede gevestigde populatie van de tijgermug vastgesteld in jouw gemeente. Het blijft erg belangrijk om bewoners te sensibiliseren en mogelijke controlemaatregelen te faciliteren.

- 0 Risico op introductie tijgermug
- 1 Melding van de tijgermug
- 2 Vermoeden van overwintering en lokale vestiging
- 3 De tijgermug is wijdverspreid**
- 4 Lokale overdracht
- 5 Lokale uitbraak

Scenario 3: de tijgermug is wijdverspreid

Situatie: Er is een brede gevestigde populatie van de tijgermug vastgesteld in jouw gemeente. Het blijft erg belangrijk om bewoners te sensibiliseren en mogelijke controlemaatregelen te faciliteren.

Doel

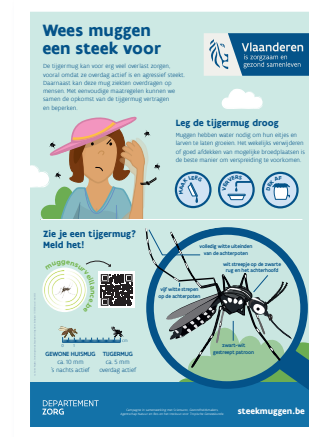
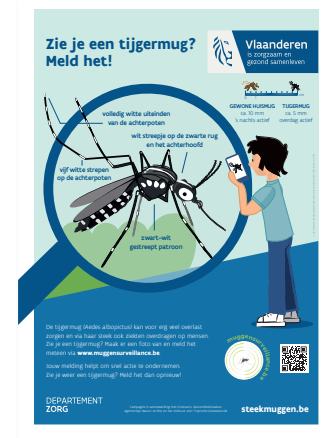
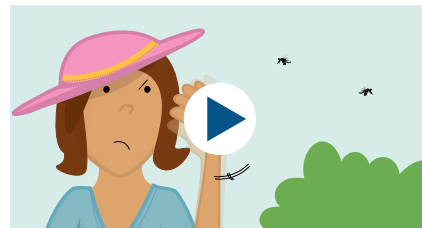
- Voorkomen dat de populatie van de tijgermug zich verder uitbreidt op bekende risicolocaties.
- De lokale overlast en het risico op muggenoverdraagbare ziekten te beperken door het vermijden van broedplaatsen en communicatie over persoonlijke beschermingsmaatregelen.
- Verhogen van bewustwording en betrokkenheid van de burger bij monitoring en controle acties.

DEPARTEMENT
ZORG

Materialen

- Artikels voor het gemeenteblad en website
- Sociale media posts
- Affiche
'Leg de tijgermug droog',
'Zie je een tijgermug? Meld het!',
'Wees muggen een steek voor'
- Folder 'Wees muggen een steek voor'
- Filmpje 'Leg de tijgermug droog'
- Digitale beelden 'Zie je een tijgermug...',
'Samen leggen we de tijgermug droog'
en 'Geef tijgermuggen geen lift'

Bestel en download deze materialen via de website steekmuggen.be

steekmuggen.be

Scenario 3: de tijgermug is wijdverspreid

Situatie: Er is een brede gevestigde populatie van de tijgermug vastgesteld in jouw gemeente. Het blijft erg belangrijk om bewoners te sensibiliseren en mogelijke controlemaatregelen te faciliteren.

Acties

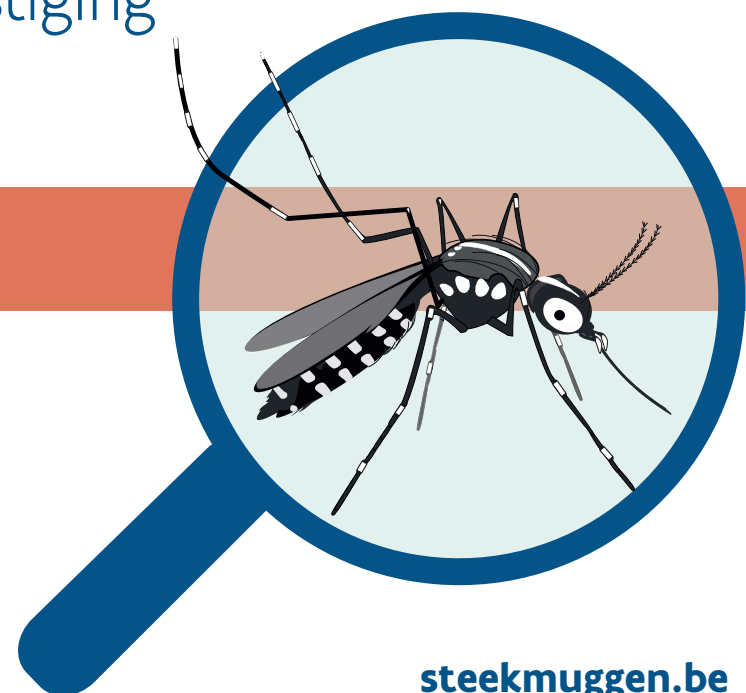
- Neem het infoartikel op in je nieuwsbrief, gemeenteblad of website, liefst in het voorjaar.
- Plaats posts op de sociale mediakanalen van de gemeente. Besteed speciale aandacht aan de lente- en winterschoonmaak.
- Verspreid de affiche(s) op openbare locaties in de gemeente (bv. gemeentehuis of bibliotheek).
- Leg de folder 'Wees muggen een steek voor' op openbare plaatsen in de gemeente of voeg ze toe aan communicatie rond de lenteschoonmaak.
- Faciliteer de communicatie rond eventuele bijkomende monitoring, inspectie en bestrijding. Dit gebeurt meestal via brieven, aangeleverd door experts.
- Deel het filmpje via sociale media en de website van de gemeente en speel het af via schermen op openbare plaatsen.
- Toon de digitale beelden op schermen op openbare plaatsen in de gemeente.

Scenario 4

Situatie: Er is een autochtoon humaan geval van een muggenoverdraagbare ziekte (zoals dengue, zika of chikungunya). Dit wijst op lokale overdracht van het virus via tijgermuggen.

- 0 Risico op introductie tijgermug
- 1 Melding van de tijgermug
- 2 Vermoeden van overwintering en lokale vestiging
- 3 De tijgermug is wijdverspreid
- 4 Lokale overdracht**
- 5 Lokale uitbraak

Scenario 4: lokale overdracht

Situatie: Er is een autochtoon humaan geval van een muggenoverdraagbare ziekte (zoals dengue, zika of chikungunya). Dit wijst op lokale overdracht van het virus via tijgermuggen.

Doel

1. Beperken van verdere verspreiding van het virus door gerichte monitoring, muggenbestrijding, en sensibilisering.
2. Versterken van de preventieve maatregelen binnen de gemeente en rondom de vindplaats om verdere transmissie te voorkomen.
3. Verhogen van bewustzijn onder risicogroepen en reizigers over preventieve maatregelen en het belang van tijdige medische opvolging bij klachten.

Materialen

Het team Infectieziektebestrijding en Vaccinaties van het Departement Zorg coördineert de lokale aanpak van de infectieziektebestrijding, inclusief actieve casefinding van autochtone gevallen rond de vindplaats. Zij nemen gericht contact op met de betrokken lokale actoren (vb eerstelijnszorg en ziekenhuis) en stemmen de acties af.

Acties

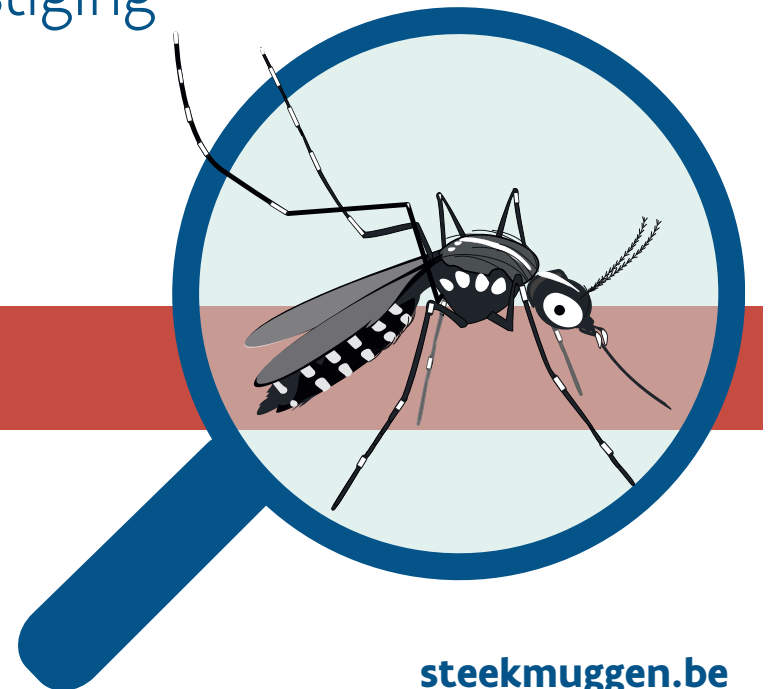
Aangepaste materialen zullen aangeleverd worden door het Departement Zorg.

Scenario 5

Situatie: Er zijn meerdere autochtone humane gevallen van een door muggen overdraagbare ziekte, wat wijst op actieve lokale viruscirculatie via tijgermuggen.

- 0 Risico op introductie tijgermug
- 1 Melding van de tijgermug
- 2 Vermoeden van overwintering en lokale vestiging
- 3 De tijgermug is wijdverspreid
- 4 Lokale overdracht
- 5 Lokale uitbraak**

Scenario 5: lokale uitbraak

Situatie: Er zijn meerdere autochtone humane gevallen van een door muggen overdraagbare ziekte, wat wijst op actieve lokale viruscirculatie via tijgermuggen.

Doel

1. De uitbraak onder controle krijgen en verdere verspreiding tegengaan via intensieve monitoring, gerichte muggenbestrijding en gerichte communicatie.
2. Preventieve maatregelen opschalen binnen de gemeente en in de ruimere omgeving van de vindplaatsen.
3. Risicogroepen en reizigers maximaal sensibiliseren over bescherming tegen muggenbeten en het belang van een tijdige medische opvolging bij klachten.

Materialen

Het team Infectieziektebestrijding en Vaccinaties van het Departement Zorg neemt de regie van de infectieziektebestrijding op. Zij coördineren de samenwerking met lokale actoren, initiëren overleg en zorgen voor een gecoördineerde aanpak.

Acties

Aangepaste materialen zullen aangeleverd worden door het Departement Zorg.

